

U Barhani mjeseca maja 1880. Obični poslovi, osobito kad se razpravljaju u običnim sjednicama morali bi biti javni a svaki običnar imao bi se zauzeti za to, da ti poslovi idu redovito i zakoniti. U mnogih naših običnara nije žalibože tomu tako. Navlastito mi Barhani imademo se u tom pogledu mnogo šteta tužiti. Većina nas imade nauku i skripi svoje imade svatko, pa se tako ostavljaju sve običnarske stvari jednino zastupniku. Bilo bi sreća, da se bar ti zastupnici brinu za običnarske dobre, za običnarske interese onako, kako njim to čast i dužnost nalaže. Ali ni u tom nije kod nas tako. Da se je ovdje većina zastupnika brinula za obće dobro, nebi sada stali kod nas običnarski poslovi tako loše, kako u istinu stoje. Imademo se navlastito mnogo tužiti na naše zastupstvo od god. 1877. simo odkad je naša naša obična pala u nizki ponor, iz kojeg će se teško izvući.

Čitatelji mile »Nabe Sloge« znadu po onom dopisu iz Barhani mjeseca marta t. g. kako se kod nas upravlja i gospodari. Proti lošoj upravi u ovoj zajednici deset godina uložili smo silu utokah nu više oblasti ali sve je ostalo onako, kako se gospodri hoće. Najposlije na sadašnji naš utok poslala je st. Junta svojega svoga činovnika, da pregleda naše običnarske račune spomenutih godina. Prvim izvidljenjem pisano bili nit najmanje zadovoljni, jer se je pokazalo, da akromer je silomito utjerano preko 4.000 for. carakoga poreza i ekvivalenta, ipak ostade obična silno škodna. Eto za koliko:

- a) za kamato na ekvivalentu oproštene od ministarstva za preko 11. 1000;
- b) Računski dugotrajni blagajni plaćen barbarskim novci fr. 780;
- c) novci zadržani od načelniku u posudjeni za gradnju ceste Svjetske 127 forliti;
- d) novci zadržani po načelniku u posudjeni za žito i krumpir gladno godine 1880. fr. 500;
- e) stroški za proklamiranu komisiju na običnarski posjed Poražanski za ročeni dug poreza for. 60.

Sve ovo iznaha ukupno 2450 for. Ali kao da sve to pohiće doista, našlo se je po izvidu računah, da je ostala obična svjetskom god. 1885. dužna:

- a) za carski porez for. 1.770; 51/2;
- b) za Svjetskoj cestu zemaljskoj blagajni fr. 1.225; 93;
- c) istoj blagajni za žito i krumpir fr. 410; 27.

Ukupno dakle fr. 3421; 791. Ovdje valja opaziti, da je Barhani plaćala nameto za žito i krumpir doma i poreznomu uredu u Vodjanu t. j. dvostruko; namet iznaha za krumpir i žito, za ostali i ostalo 65 po sto a taj bi postavljen bio značaj običnarskog zastupnika — činovnik ali Junta prije nego li je otišla, htjela diti što zastupstvo misli o tim računih. Radi toga pozova načelnika, da uredi običnarski sjednicu, koja se je imala održati na 11. marta t. g. Prije to sjednice odgovorili su i prošli na sve moguće načine šarenjel i razno pridobilo nekog zastupnika, da valja račun svatko odobriti. Nudi diti zastupnik Grabar i Zuban zauzeo su se na taj sjednici muževno i odlučno za korist obično predlažu, da se račun neodobri, ali sve bijaše hladno. Na predlog savjetnika Ivana Brčića bijaše račun ipak odobren na 12 glasovah od 23 prisutnih, od kojih nehtjedo četvorica glasovah.

Vlađi manjina zastupnika, da je taj postupak nepravedan i za obična od velike štete, uložio utok proti tomu odobrenju na kapotinat i na st. Juntu. U utoku molili su, da se uništi ovaj zaključak zastupstva, jer da je silno obični štetan i jer je načelnik sa jednim žandarom ne samo prisustvovao sjednici već istu rukovođio i dapače on i njegov brat glasovao s njim u prilog a na škodu obične.

Zaključak sjednice bijaše od st. Junte uništen to tako ostalo račun neodobreni. Načelnik pozove u istu svrhu novu sjednicu za dne 3. t. m. Takodje prije ove sjednice nagovaralo se iznova zastupnike, da odobre račun a jako šarenjakih lošilo je po cijeloj obični lovd i mameć zastupnike, da za Boga drže za načelnika, ali ako neće za njega glasovati da: »za ime hojije ga ostane doma«. Na dan sjednice skupilo se 21 zastupnikah, okolo kojih su podrpnice silne agitirali i moljale za odobrenje računah. Cim dodje na trg zastupnik K., bijaše odmah odpejan u jednu kuću, da se negodovori sa drugovi i taj zadržan da poslije pođne. K. sjednici je došlo i to 60 običnarah, da slušaju što i kako će biti. Ove ljude htjelo se je prestrašiti žandar, kao da su kakovi buntovnici a ne mladi i pošten običnari! Ali se nije ni ta spletkapomisl. Žandar, videći ljude poiva mirne, vrati se u kasarnu.

Zastupnik Zuban videći, da je dostatan broj zastupnikah, zamoli načelnika, da otvori dvaranu a ovaj to učini to unijde njih 5 sa Zubanom, a ostali ostado na trgu. Na to zamoli isti zastupnik načelnika, da bi pozvao i ostale zastupnike a ovaj mu odgovori: »imate običnarske služe pak jih činite evatit, na što reče Zuban mirno: »to stoj u vašoj vlasti a ne u mojoj«.

Poslije dugog čekanja izdaje Zuban na trg te zamoli zastupnike, da unidu u dvaranu, ali oni, navlastito zastupnik B. nehtjedoh u dvaranu, kao da se tobož tobože prisutnih običnarah! Tako čekajući nadođe i polđan, a većina se zastupnikah raziđe. Običnari ovako po šarenjakih pravaari, počeli su marmljati, a čulo se je i glasovah: »dimo žiti račun, vanka s račun, doli s krnjejom i njegovimi prijatelj! itd.« Čestiti Zuban i Grabar stupo odmah među narod te ga počeli mlrit i tišiti a da prisutnim zadovolje, složih se u tom, da će napisati tužbu proti načelniku. Sadržano učinjeno. U tužbi opisano je sve kako i što se je onog dana i prije dogodilo a zaključak tužbe glasi: 1. da se digne načelnika od službe jer da se običnari u njega nepouzadaju, te da se imenuje drugu osobu, koja će običnaru upravljati; 2. da se sazove u pitanju računah novu sjednicu i neka se puku objavi dan sjednice, da može svatko doći slušati i kuko se načelnikov račun i 3. da izvole ob.časti rješiti utake, podnošene dne 12. decembra 1880., 12. februara 1881., 5. novembra 1884., 12. decembra 1885. i 25. marta 1886.

Što će se sada dogoditi, nemožemo znati, nu što bilo da bilo mi čemo vam sve izviti. Kazati vam možemo bez pretjerivanja, da je puk silno razjaren i da bi moglo doći do žalostnih posljedica ako se zakon neresodovolji. Puk se nebi više varati jer se uvidio, da su običnarski poslovi u takovom nerodu i tako loši, da se Bog smiluje.

Sjedmo i ovdje naše oblasti, da ved jednom stanu na rop ljudem, koji neće da znadu za pravdu i zakon. Uloknih, tužbah i molbah podnošeno je mnogo, a sve to nije do sada ništa pomoglo. Mi mislimo, da bi morala ved jednom presatiti tu ignu a pukom, jer dogodit će se koja nesreća, odgovarati će za sve obični, koji bijahu o svemu toliko puta obavješćena.

Pogled po svijetu.

U Trstu, 20. maja 1880.

Dne 21. t. m. zaključena je generalna razprava u carsovinskom vieću o zakonu za osiguravanje radnikah u slučaju nesreće. Promda se prigovara ovom zakonu kojšta, ipak se slažu u tom i opozicionelni listovi, da je tim postignut velik socijalopolitički napredak. Od sada neće biti radnici, koje stigne bez vlastite krivnje kakova nesreća, izvršeni najveđji biodi i novolji. Ministar Prnžak izrazio je svojo veselje, što su sve stranke složno u pogledu ovog zakona puk očituje, da će vlada nastojati izpuniti i ostali običnari, izražani u pristolnom govoru.

U odboru za carsinsko-trgovnački savez medju Austrijom i Ugarskom očitavali su čestki zastupnici, da promda nisu oni sudjelovali kod posljednjeg ugovora izmouđu obijeh polah država, da ipak priznaju državopravno odnošaje i da će na temelju istih sudjelovati kod razpravo.

Dne 21. t. m. došlo je u Pošti do velikih demonstacija proti a. kr. vojnikom. General Jansky sa više oficirah ovjehćao je grob generala Hontzyja, koji je god. 1849. pao branec budapeštansku tvrđjavu od madjarskih revolucionaracuh. Carski oficiri htjeli su dakle počasti generala, koji je pao baroć so za svoga cara. Taj dogodilaj uzeli su nekogi madjarski zastupnici, osobito djaci kao uvriedu madjarske narodnosti pa bijaše radi toga vlada u saboru interpellirana a djaci htjedoh silom skinuti vionac sa groba. Demonstriralo se silno proti generalu Janskomu, komu su i stakla na prozorih potučena. Policija imala je dosta posla, da je prepričila voće nemire. Madjari pokazali su i ovaj put, da znadu do skrajnosti braniti ono, što drugim narodom nomilodnom nogom gaze.

Zagrebački vladini listovi pišu o dogovorih kraljevinskih deputacijah, da imade najbolje nade, da će uspeti, jer da su madjarski ministri i svi članovi madjarskog odbora nadahauti željom, da so tražbinam Hrvatsko po moguć-

nosti zadovolji. Nešto je valida obećala u tom pitanju madjarska vlada hrvatskim zastupnikom, jer su svi za njezino predloge o naknadnom kreditu glasovali, promda od tog kredita na Hrvatsku ništa neodpada, a ona će ipak morati jedan dio toga novoga duga nositi.

Iz Biograda javljaju, da će se sastati narodna skupščina početkom julija. Kraljevskim dekretom imenovano je 40 narodnih zastupnikah, pripadaući većinom činovništvu. Medju ovimi jasu tri bivša ministra, poslanik u Rimu, zatim nekoliko nižih činovnikah, trgovnacah i svećenikah, sve vladinih pristabašah.

Prošlog čedna otkrivena je u bugarskom glavnom gradu urota proti knozu Aleksandru i ministru Karavolu. Urotnici su namjeravali knoza uloviti a ministra smaknuti.

Onomadno progovorio je u Sobastopolu ruski car prigodom porinuća jedne ruske vojničke ladje vrlo značajan govor prisutnim vojnikom i dostojanstvenikom. Car je naglasio u svom govoru, da će ruski vojnici znati braniti narodno intereso ma proti komu.

Grčki i turski vojnici sukobili su se na granici pak so je mislilo, da će odatlo nastati krvava borba. Sada javljaju iz Atene, da su se jedne i drugo što povikle od granici to da do biti grčko što do mala razoružano.

U nadođu dovršili su so u Italiji bavorski izbori. Vlada je izašla pobjedonosna, te će imati u novom saboru do 50 glasovah većino.

U englozkom saboru razpravljala se kroz sedam danah vladina osnovna o irskom pitanju. Dalnja razprava odgodjena je za sutra. Vlada so nada, da će napokon sa svojom osnovom uspjati to tako bar ponesto Irocm zadovoljiti.

Franina i Jurina.

Kr. Čuj Jure, piše mi on kanfaranakij krenel, da kada je morao on ča, da je povukal sobom popa i meštra.

Jur. Pak ča je za to, tr je ostal Praznoglavić. Prorok, Limalo i Zobilprosić, ki to šarenjakovi apustit.

Kr. Ja, ma, da će sada pop od glada pogladit.

Jur. Aj ča prije još kega krenjela spovedet.

Kr. Ja, da bi haren prije smrti pomirli Proroka s Praznoglavićom i

Jur. Nebuj se za to te te već doč izbori pak kada poča. »Kult palnštit, janc i baš a Pazina i Poreč, te so oni nađ pul letega korla.

Kr. A, dohar njim glad.

Jur. Mane pak pišu tamo s Bartonlijćini, da se je tamo dotepi neka liscica, ka se rado s kokošami hrani.

Kr. Spuškom i sbrekt moru ju lahko sandrat.

Jur. Al govore, da njoj olovo neškodi zač da ima debelu kožu.

Kr. Za to su ti fini Kastavel. Kada prnesu tamo vretena, neka puste ricetu Bartonlijćom.

Jur. Ča bi pomoglo?

Kr. Ča ti pišu!

Bol mi teška jedno ardeo olepa, Zalost l'uta prišliše mi grud. Kad pomislis na te, majko mila, Kad pomislis na tvoji udes hudi. Zar baš ovajek sudjeno ti, majko, Da te tišiti to krevčiki smede, Zar baš ovajek tobi, nesretnice, Neće čara bolje evanuti' srede?

Kad pogledaš na željez ti hiedna, Kako stanje, kako most pros, Da joj Višnji nevolje toži, Odmah oko suzama se orosi.

Sa svih strana drugo čuti nje, Da li lelek, tužno uzdavanje, Sivojnu kletvu da teško nepravde, Šilna nauk te robsko kukanje.

A ti, majko, u crno zavita, Poput mlade, jedne udovice, Gleđaš djecu od svih ostavljenu, Gleđaš djecu — crni kukavice.

All nekaj dolazi već doba, Doba bolje, srotne budućnosti. Kad krvnikom tvoja reč' će dječ, Hajte hulje, robstva nam već dođi! P. P.

Različite viesti.

G. Vrančić, župnik u Vrhu, koji je bio onomadno u poreškom listu laško denunciran, da je pomogao u paznikom samostanu proslaviti učinudo pazniko gimnazije, poslao nam je voć za prošil broj podulje »Priposlanec« kojim pošija grinu naš poreških smačkartah. Gosp. župnik će nam oprostiti, što mu »Priposlanec« netakamo pošto su velič. gg. Huga Novljn, gvardijan samostana i Antij Kulno, župnik buzetaki spomenuta naš lažtorbi u grkijan zatukli te tim ujedno i njoga od poreškog samrada oprali.

Stjepan Kučan, župnik plešivčiki (kod Jnake) premilno je dne 15. t. m. nakon duge i teško bolesti — sulo. U pokojniku gubi svedonički stališ u Hrvatskoj uzor-svedenika, narod žarkog i četitog rodoljuba i sina a naša istarska sirotinja skronog prijatelja i dobročinitelja. Vječni hudi pokoj onoj plemenitoj duši!

Doček presv. biskupa u Kastvu. O dolazku presv. biskupa dra. Iv. Glavine pišu nam iz Kastva, da je stigao dne 17. t. m. na kolodvor kod Matuljeh, gdje ga je dočekao pred. dekan kantavelki i nekogi okolni svedonici. Prvi gručan Kastvom pozdravi biskupa običnarski načelnik g. Mušić u ime obična a dočeku prisustvovala više svedenikah, obš. zastupnika i množivo naroda. Rukodčeg dana odputo se presv. biskup u Sklavau, da podtol sv. hermu a odatlo imao se vratiti natrag u Kastvu. Što nabijaše mnogo sjajnih doček, razlog je taj što zastavah nije bilo, jer je jušto od lunjakih nemirah zabranjena svaka svedanost sa narodnim zastavami a vrcelji ni svedanosti nemožemo si predstaviti hoz naših trobojnicah. Znatiljelni simo, kad će već jednom g. vitez Jettmar dignuti zabranu glade narodnih zastavah.

Rendićev model za nadgrobnii spomenik obitelji p. Pišhe na Rieci, o kojemu smo u br. 18. t. g. govorili, jest posve gotov te ča ovih dana biti salvan u sudru. Spomenik predstavlja nam uskrnuće, pa promda je taj predmet kiparskim diletom toll često i hogato obradjen, predlaže nam Rendić svojim »uskrnućem« posve novu ideju. Model taj predstavlja nam skoro u miravskoj veličini sjedećeg anojela, toll mila i krasna, kakovim samo anđeli biti mogu. Na krilu anđela pružilo se u tananjoj kobuljici spavajuće muško djeteta u dobi od po prilici 2 godina. Ljevom rukom podiže anđelo lagano veo sa glavice djeteta, da se uvjori, da li ono hladko spava a desnicu, pruženim kažiprstom primiče utima, kao da opominje na mir i šutnju.

Ljubezno djetetaće, pruživ se na levi bok na krilu anđela čuvara, podupire ljevom rukućom glavicu si a desnicom drži na pravih propela, dočim je desnu rukuću protegnula nad ljevom, koja je natražke ugnuta.

Čitava radnja je toll duhovito zamišljena a upravo savršeno izvedena, da se

je i onomu, koji se malo razumlje u tajne kiparske umjetnosti, teško odleiti od ovog krasnog modela. Modelom ovim pokazano je iznova g. Rendić, da je u svojoj stvarci pravi umjetnik i da je svakom njegovom novom radnjom obogaćeno kiparstvo novim dragocinim proizvodom.

Jezik kod suda. U 18. broju tek godine upozorili smo naše rodoljube da nam prijave svaki slučaj, gdje bi koji sud u Istri odbio hrvatski sastavljeni spis, molbu ili tužbu. Napleav ovo, imali smo u misli samo one suđbene odluke, kojima bi se odbilo hrvatski spis samo radi toga, što je sastavljen u hrvatskom jeziku. Ovim činom primili smo pismo od seljaka iz srednje Istre, gdje nam se tuži, da mu je od suda povraćana jedna tužba hrvatski sastavljena, premda su mu bile slične tužbe talijanski sastavljene uvijek bez prigovora primljene i riešene. Malo dalje pako sam pripovijest, da mu je rečeno, tužba odbijena s motivacijom, što, nisu kod podpisa tužitelja, koji je tužbu potkrižao, bila navešena dva svedjoka.

U ovom pogledu imamo najprieje opaziti, da se bez dotičnoga suđbenoga spisa ne možemo izraziti, što je u stvari, a toga u buduću valja da nam se pripobija nekav spis, jer se bez njega nemože ništa poduzeti. Glavne rešene odluke ipako nam je spomenuti, da nije taj spis odbit radi jezika, nego radi drugih formalnih pogrešaka, jer nabi se bio sudac uputio u ispitivanje tužbe, da je rečeno, on se ovaj radi jezika imao odbiti. Da se je to tužba radi jezika odbila, to bi se bilo moralo u suđbenoj odluci kazati. U narednom slučaju uelma ankite povratu jezika.

Ovom spomin imamo još upozoriti, da moraju biti svi suđbeni spisi tako sastavljeni, da ih sudac može razumjeti ili drugimi riečima, spisi moraju biti razumljivi. Novajna podnieti spisa u narodni, koje se ovaj list ovdje govori, već ih valja sastaviti u jeziku književnom, u jeziku dukle, kakvim se piše naš list. Kod suda ima se rabiti čist jezik, koji je za sv jednaki.

Čitaonica u Omišljanu. Osobitim veseljem javljamo, da su omišljanski rodoljubi podtrvonostu, mizrom i ljubavlju postigli željeni cilj t. j. otvorenje hrvatske čitaonice.

Dne 23 t. m. obdržavala se prva skupština čitaonice u kojoj bihše izabreni jednoglasno predsjednikom tamošnjih čestiti starija župnik volod. g. *Zidanez*, tajnikom g. *Ivan Matkija*, odbornici gg. *Niko Jelencić*, *Niko Zurato* a pokroviteljom obiljubljoni naš zastupnik dr. *Dinko Vitezić*.

Čestitamo svevolrednim Omišljanom želodi, da bi njim uloženi trud donio obilna ploda a našim gradicim i povedim selam preporodimo, da se ugledaju u rodoljubne Omišljane.

Ja Voloskog nam pišu dne 20. maja: Danas pod veder dolje je ovamo presvietli i prodavati gospodin dr. Ivan Nopomuk Glavinu, biskup tršćansko-koparski, da sutra podliet sv. krizmu u ovoj plovarni.

Prama Čorniković dočekala ga je množina puca za glavnom gosp. Augustinom Rajčićem i savjetnici Poščedom Antonom i Karlom i Ivanom Varljenom na čelu. Došla joj školska mladost muška i ženska su učiteljem i čestitimi sestrama svetog Sreće koje imaju ovaj zavod.

U me školske djecu pozdravila je presvietlog biskupa djevojčica Amelija Rauhova vrlo liopim hrvatskim govorom i predala mu kitu cvieća kako je navada.

Ona je dosta dugo govorila, ali tako oćito, mlo i bez pogriške, tako da biskup svaki dan vid. Sam presvietli biskup i svi prisutni bili su tim požurnom jako zadovoljni, zato je pravo, da djevojčica Amelija Rauh bude oćito pohvaljena.

Biskup je najprie pohodio orkvu i onda se odmorio u plovarni je primio kratke pohode, medju kojima spominjemo vizitu g. kotarskog kapetana viteza Jettimara i narodnog zastupnika g. dra. Lagljeja.

Gologorićani pozor! Dne 2. junija t. g. imali čete izabrati novoga župnika. Mi vam želimo od srda, da najeto dostojna nasljednika nezaboravnomu Fabrisu, koji vam je bio dobar pastir, iskron savjetnik i pravi prijatelj. Naprijatelj Vaši i elegna vam rođa rado javno i tajno, da vam narinu osobu, koju vam nikako preporučiti nemožemo. Kako rade šarenjaci i talijanski javno, znadete sami najbolje da da spielikare i mute i tajno, ovo vam ervo na bieleom. Poznati vam župnik Dragovina razaslje po Gologorićani pišu u siločerog sadržaju:

Lovrana 10./5. 1880.

Carissimo N. Questi giorni fra breve avrete la Nomina del Vostro parroco — sapendo che fra i concorrenti vi apparisce certo Sig. Ignazio Meško Curato di Valmovera persona buona, dotta e vero sacerdote, vorrei raccomandarlo offinechè col vostro appoggio prescio quel parrochiano spuntasse a Vostro parere. Desidero venisse questo mio scritto tenuto segreto.

Salutandovi e tutta la vostra famiglia sono Vostro vecchio amico.

Giov. Dragovina, parroco. Plesmo to glasi u našem jeziku ovako: Predragi N.

Ovdi: danah do mala imali čete imenovati vašeg župnika — znajud da je medju najetocetlji neki g. Ignazio Meško kurat u Valmoverazu, osoba dobra, uđena i pravi svećenik, želim preporučiti vam ga, da bude vašim nastojanjem kod onih župljanih izabran vašim župnikom. Želim da bude ovo pismo tajno sačuvano. Pozdravljujud vas i ocelu vašu obitelj, jesam vaš stari prijatelj.

Giov. Dragovina v. r. župnika.

Naša poslovica kaže: spokuži mi druga, da ti kažem tko si. Vi Gologorićani i naši čitatelji znadu tko je i što je g. Dragovina. Mi svi spudamo, da vam on nemože preporučiti osobu, koja bi se brinula za Vašu duševnu i tjelesnu dobro, jer je on vaš i svih nas granj neprijatelj.

Što da vam radeimo o g. Mešku? Ako možemo, on je onaj gospodin, koji se je jur bratimio na porokom duševno, koji je radio i glasovao kod izbora za neprijatelji našega naroda, a takova čovjeka nemožemo vam nikako za župnika preporučiti.

G. Dragovinu pako sjedamo one poslovice, koja kaže: spriegeju je zemlju ruju, da se sve nje tujev snuje a kamo li nabi uđelo na svijetlo nečiste spletke jednog Dragovine!

Odbijena molba. Porocovno obdine Pogruraj, Zavid i Faboi, pripadajuće obdini Joškane, zamolilo su istarski sabor, da bi se jih oćitilo do obdine, odnoeno od Istre i pridružilo kojoj obdini Kvaranske. Sabor je potupro tu molbu, koja bihše odaslana namjestitelju, nu ovo ju molbu odgovorom 1. marda t. g. odbilo.

I turski radje nego hrvatski! Dne 14. t. m. obdržavam se prva tršćanskom porotom razpravu proti Mihovilu Sukno, rodom iz Konjavna u Damaušji radi zlodina stinice, podinjeno proti kućici, kćori nekog Korčijevića. pogojnika neudleko Carigrada, kod kojeg je Sukno služio. Stuga i gospodar jesu austrijanski podanici, ali buvad je obituzom strana zinao osim hrvatskoga također turski, nje pred porotom bio preslušan u njegovom materniskom jeziku hrvatskome, već u turskom i to pomoću jednoga tumača. Opat nam pako valju, da bihše obituzion hrvatski sastavljen, da je obituzion imao biti sudjen u Dubrovniku, da je u njim razgovarao pred porotom branitelj hrvatski i napokon, da su koll porotnici toll sudci znali bar tolko hrvatski koliko i turski.

Porotnici su medju tim pronašli obituzenoga nedužnim i riešili ga obituzen pa mu na koncu subrali i nešto novca, da može kući. Opetujemo čakle: i turski radje nego hrvatski.

Nemože a da nelaže. Našim broja porečkog listca, a da se nebi našlo koju tu laž, koju smo pripravni pred svakim oćakati. Porečki pisari nezadovoljavaju se, što u oćipis i viestih pitaju bezplatne svoje čitatelj neistinom i varkom, već njim se hoće tioriti taj nećisti posao na samom uvodnom mjestu, gdje se kod trieznih novinar raspravljaju ozbiljni i važni predmeti. U posljednjem broju raspravljaju ti pisari na prvom mjestu o izvješću posebnog odbora političkog pazinskog društva, kako da se pridigne morulno i materijalno stanje Istre, služu se toli podhati i prostati lažni proti našem zastupniku dru. Viteziću i našem uredniču, da čea što takovu banvu tražiti niti kod takozvanih revolve-ovinarah.

Dokažite nam vi, svjedokiti razbojnicu, ma samo jeamim avjedokom, da je g. dr. Vitezić ikad ikomu kazao, da je isposlovao hrisvaje poreznih zaostatakah ili pa je naš urednik ma gdje napisao ili ikomu obćao novca na posudu uz 3 posto, a dokle nam toga nedokazete, jeste i ostajete novinariti brigantit, izmet ljud-

skog društva, koji nije vriedan, da se pokaže medju poštone ljude.

Za naše pogorele primili smo nadajše za zauvječnu for. 2 od vel. g. Jakova Šmak, župnika u Lizišnjanu.

Naslućivanja. Nova Pressa javlja, da će sjelo istarsko biskuplje biti prenešeno iz Poreča u Pulj. Druga viest veli, da će odstupiti namjestnik Pretis i da će biti još više osobnih promjenah u tršćanskom namjestolstvu. — Mi proti ovim promjenam nebi imali nikakva prigovora.

Matice Hrvatska. Upozorujemo naše čitatelje, da se se vedovog mjeseca razasljuju knjige »Matice Hrvatske« te da se svatko, koji samo može priprijeti kno dan ikomu društvu, za Trst i okolicu prouzumlje predplatu (3 for.), nabi uredništvo, koje će predplatnikom knjige dostaviti.

Akademičko društvo Hrvatska u Grazu. U prvog glavnog sjednici hrv. akad. društva »Hrvatska« izabran bje siločedi upravni odbor za drugo poljeće, za predsjednika Ferdo pi. Weber-Tkalčić, stud. teoh.; za podpredsjednika Vladimir Vrahčović, stud. med.; za tajnika Fran Dermalović, stud. med.; za blagajnika Dragutin vitez Mušket Dognodolaki, stud. mod.; za knjižničara Ljubert pi. Hoch, stud. teoh.; za revizora Robert Švrljuga, stud. mod. i Bogoslav Mažuranić, stud. mod.

Književne viesti.

Ša zahvalnošću primili smo siločedu najnovilja djela:

Smalagie-Meko, pjesna naših Muhamedovana, zabilježio dr. Friedrich S. Kraus, Nalogom antropološkog društva u Beču. U Dubrovniku, nakladom knjižara D. Pretnera. 1880. Clena franko a poštom 85 novč.

Štetiya S. Smilesa. Sveo Nikola Šimid, Izdala o ovom trošku »Matice Dalmatinske«. U Zadru, brzotiskom »Narodnog Listca« 1880.

Stjepan Topić, izvorna priprevit, napisao Stjepan Širota. U Bukru. Tlaak i naklada Rudolfa Doseibrunnora 1880. Clena sa poštinom 85 novč.

Obća pučka škola. Knjižnica za učitelje, reditelje, uzgojitelje i ova prijatelji pučkoga uzgoja i obuke. Izdaje: Miroslav Čugčvar, uredjioju Ivan Širota. Svezak IV. **Znamenja sv. križa,** za sve ruzgrote pučke škole. Napisao Cvjatk Gruber, župnik ladjevački. Clena 80 novč. Izlazi svaka dva mjeseca po jedan svezak. Predplata nu o svezaka ili na jednu godinu 1 for. 50 novč. Predplatu prima uredništvo »Obća pučka škola« u Banju.

Umetno ribarstvo. Spisal Ivan Franko, Ljubljana. Tiskala in zal. Šta Ignac pi. Kleinmayr i F. Bamber. 1880.

Zdravoslovja djeteta. Napisao dr. Gjurovčič, kr. podžupanijski žalik, sudbeni i uzgojni žednik u Zagrebu, a kr. nadžednik u pridvici. II. i III. dio. Njeovanje djetinjoga tjele. Skri za djetinji razvoj djeteta. Zuh. Člopijenje. Škola i njega blinostnoga djeteta. U Zagrebu. Nakladu knjižara Mušnjaka i Senflobena. Clena 50 novč.

Hrvatski osvjetl. Klicca šaljivih satlavaka za vesela društva, složio Veselj-ković. Svezak II. Zagreb, 1880. Nakladom knjižara Mušnjak i Senfloben. Clena 20 novč.

Kroatiska Reue. Berichte über soziale und literarische Verhältnisse der slavischen Völker. 1880. Leop. Hartmann's Verlag (Kugl-Deutschl). Agram. Zweiter Jahrgang. Hef. I. Clena šestam svezakam 6 for.

Četovanje. Po želji g. Ivana Vranca, župnika na Vrhu izjavljujemo ovim rače, da on nije pisao niti nastavio razgovora »Jur.« u našem listu br. 16. od 24. aprila t. g.

Uredništvo.

Listica uredništva. Dopisniku iz Ročine. Vašeg »Pratnja i Jurina« nemožemo tiskati, jer se pogovaraju o privatnih osobah, koje narodu nećiu ni dobra ni zla, te nebi naše čitatelje to zanimalo. Kako ste se mogli sami uvjeriti, naši »Pr. i Jur.« šibeju samo one stvorove, koji se protive našem narodnom programu t. j. koji su narodni nam protivnici. U privatne zadjevlje nedramu. Prijateljski vam odzdrav. — Č. g. M. G. Lečić. Primili u red. Hvala. Da bi samo svi naši dužnici tako učinili, nabi nikada u nepriliku došli.

Zahvala.

Za pogorele u Čapljih skupili su nadajše siločedu gospoda milodare: Širota Mate, župan u Bernasovoj for. 4-47. Brčić Ivan, župan u Bragih for. 3-42. Susan Ljubičić, župan u Jušljevoj for. 3-44. Host Josip I. ečić, župan u Hostovoj for. 0-20. Jurca Josip, župan u Trnalskoj for. fr. 8.—. Kralac Anton, župan u Matuljevoj for. 3-07. Jalučić Mirko u društvu »Hrv. čitaonice« a Kasavu daljna for. 2.—. Ukupno 25 for. 80 novč. — Pribrojiv k tomu svota t. iskaza sa 50 for. 05 novč., skupljeno je siločedrah ukupno 101 for. 95 novč.

U ime siločedu pogorelih budi ovim svim, koji su k tomu što doprineli, izročena javna zahvala.

Od ostale gospode župana očekujemo, da nabi ni oni zaostali u skupljanju milodarah, već da će siličiti spononito vedne drugove.

Glavarstvo obdine Kastav, 25. maja 1880.

Munio, glavar.

Pripostano.

Kako doznajemo iz poslednjeg broja »Naše Sloga«, uzeli smo mi podpisani u priobćenoj Vam viesti »Na istarskom parobrodu« jednu osobu za drugu. Da Vas oporomo od svako skrivnje, oćitujemo ovim, da je ono što smo Vam pripoviedali od rieči do rieči istinito, jedina pomotnja je u tom, što nam bijaše rečeno, da je onaj svedonik župnik novigradski, dočim doznajemo kanjio, da je ono neki talijanski istarski kanonik. Na istom parobrodu nalazio se i drugi stariji svedonik, nu taj se nije mjočao u politiziranje sa rođenim g. kanonikom. Možamo Vam dupača i prigodom potvrditi, da je spononiti g. kanonik, govoreći o slavonskih svedonicih Istre spononito kao tobožnjog agitatora i čestitoga g. župnika iz Rakotole, rokvuški: »quel morlo d'Orlandinac«. To-liko istini za volju a za naše opravdanje.

Oćitnim stovanjom: U Motovunu, 22. maja 1880.

Slido 2 podpisa.

*) Za štanke pod ovim naslovom neodgovara uredništvo.

Lutrijski brojevi

22. maja

Trat 1 14 66 72 90

dne 20. maja

Prag 82 59 72 80 76

Lavov 84 87 79 13 17

Bernastadt 10 34 0 75 05

Tršćanska burza

dne 26. maja

A ustrijeka pap. renta for. 85 25 do for. 85.40

Ugarska 87 05 95 15

Itala u zlatu 4% 105.00 105 75

Dionice aut. banko 878 879

» kredit-banke 284.00 284.00

Talijanska renta 90.50 97.—

London 10 lirah

» sterling 126. 1/2 127.65

Napolioni 10.0160 10.00

C. kr. cuktin 5.05 5.07

Državno mreku 62.05 62.10

Italo francuzko 50.15 50.30

Talijansku lire 60 60.10

Nr. 218.

Oglas natječaja!

U smislu zaključka obć. zastupstva raspisuje se ovim natječaj za mjesto obćinskoga tajnika godisnjom plaćom for. 450 a. v. koju će svaki mjesec poplatno iz obćinske blagajno vući.

Natjecatelji za ovo mjesto imaju podnesti svoje molbe do 20. junija t. g. podpisanomu odboru, i ujedno dokazati kako svoju pripadnost, tako i poznanje hrvatskoga, kao uredovnog jezika u rieči i pismu, zatim talijanskoga a po mogućnosti i njemačkog jezika.

Obćinski odbor U Baški 24. maja 1880.

Za načelnika, obćinski viećnik: Pajalić. 3--1

